

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . „ 6.—
 Četrt leta . . . „ 3.—
 Mesečno . . . „ 1.—
Zunan Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Žalostne razmere v Prekmurju.

Barbarstvo, ki ga uganja v Prekmurju mažarsko učiteljstvo, skupno z nekaterimi strastnimi mažaronskimi duhovniki, presega že vse meje. Evo najnovejša početja, ki zaslužijo, da jih zabeleži zgodovina, ki bo govorila o preganjanju Slovencev.

Kakor znano, obstoja v Veržuju že leto dni salezijanski samostan. Ta samostan dela v Prekmurju bivačim Mažarom in mažaronom mnogo skrbi in pa strahu. Obrekujejo ga zato po svojih glasilih, odkar se je začel zidati, in si domišljujejo o njem čudne in mnogokrat naravnost smešne reči. Še celo kapela, ki se nahaja v samostanu, jim je na poti, češ, da vabi ljudstvo v samostan in potem k „panslavizmu.“

Kakor drugod, so častiti gospodi salezijanci tudi v tem samostanu otvorili praznični oratorij, v katerega zahajajo ob nedeljah in praznikih dečki iz bližnjih in dalnjih vasi. Tudi prekmurški dečki so zvedeli za to blagodejno napravo, za praznični oratorij in so v zadnjih mesecih z veseljem in trumoma zahajali vanj. To je pa razjezilo mažarsko učiteljstvo in sedaj, ko se je začelo novo šolsko leto in so dobili učitelji zopet dečke pod svoje roke, so jih pričeli kruto preganjati. Dne 7. t. m. je na primer — to nam pripoveduje oče enega oratorijanca — učitelj v lipovski šoli na več ur zaprl tiste dečke, ki so o počitnicah zahajali v praznični oratorij in jim je zapretil, da, ako se drzne kateri zopet iti v oratorij, bo tepen in bo moral celo šolsko leto vsak dan po več ur biti zaprt. Tudi v šolah po drugih vaseh je šolarjem strogo prepovedano, pohajati znanprej praznični oratorij.

Lahko si mislimo pobitost in veliko žalost teh mladih dečkov, kojim je bilo največje veselje, ako so mogli v oratorij. Pa tudi njihovi stariši so vznevoljeni nad tem barbarškim postopanjem in se začudeno ter z ogorčenostjo povprašujejo, čemu da se njihovim otrokom brani iti v oratorij, kjer se tako mnogo dobrega nauče.

Vprašamo zato, kaj so zakrivali ti dečki s tem, da so zahajali v oratorij, tam opravljali sveto izpoved, bili navzoči pri sveti maši in poslušali krščanske nauke? Ali so si s tem zaslužili, da jih bo zdaj učiteljstvo celo leto preganjalo?

Po celem svetu je že znano, koliko dobrega sadu prinašajo salezijanski oratoriji in koliko mladine

obvarujejo, da ne zaide na slaba pota, samo ti zaslepljeni Mažari tega nočejo videti.

Ker so pa te šole, v katerih je obiskovanje oratorija tako strogo prepovedano, večinoma katoliške, kjer ima glavno besedo tamošnji župnik kot predsednik šolskega sveta, zato je skoro neverjetno, da bi se ta prepoved vršila brez njegovega znanja. Ako se pa vrši z njegovo vednostjo, je to skrajno žalostno! Žalostno tem bolj, ker je tamošnji župnik že sam večkrat prišel gledat ta praznični oratorij in se je tako na lastne oči lahko prepričal, da se dečki v prazničnem oratoriju navajajo le k čednostnemu življenju, in ne morda k pijanosti kot doma, kjer ravno ob nedeljah in praznikih vidijo najslabše vzglede, a ne redkokrat tudi od strani učiteljev samih, ki večkrat po cele noči popivajo in se potem drugi dan, ko gredo pobožni ljudje v cerkev, valjajo po cestah in grabah, kakor se je to ravno pred kratkim že zopet zgodilo. In taki vzgojitelji naj zabranjujejo dečkom obiskovanje oratorija?! Sramota!

Res žalostno! Pa ubogi ogrski Slovenci so — brez moči. Nimajo nikogar, h komur bi se obrnili, da bi jih osvobodil takih barbarstev.

Stara zahteva naših kmetov.

Naše kmečko ljudstvo ni nasprotnik obrtnega stanu. Toda razmere na deželi so povsem drugačne, kakor one v mestih, zato je tudi stališče kmečkega zastopnika v obrtnih vprašanjih drugačno, kakor stališče mestnih zastopnikov. Naši poslanci, P i š e k, B e n k o v i č in tovariši so stavili vsled tega v dež. zboru predlog, ki bo razveselil kmečko ljudstvo, ki pa nima nobene osti proti mestnemu obrtnemu stanu. Predlog se glasi:

„Visoka deželna zbornica je že dne 9. novembra 1908 s potrebno večino sklenila, da naj visoka deželna vlada uvede postavno upravičene koncesijske olajšave za obrtništvo na deželi.

Čeprav se splošno prizna, da ta zahteva kmečkega prebivalstva ni le upravičena, marveč vsled obstoječih razmer celo nujno potrebna in neodklonljiva, je štajerski deželni odbor vendar do sedaj odrekel izvedbo tega sklepa.

Ohranitev in zgradba hiš in gospodarskih poslopj na deželi in pridobivanje snažne in zdrave pitne vode je s tem postalo dvomljivo, ker v nekaterih okrajih dežele sploh ni tozadevnih koncesioniranih

Bilo mu je tako pri sreči, kot nikoli, še tedaj ne, ko so se vrata ječe zaprla za njim. Mati veruje v njegovo nedolžnost, svet ga blagruje kot mučenika, le ona, ki bi ga morala prva zagovarjati, ga najbolj poznati in mu verovati, ga obsoja kot izvržek človeštva, kot — tatu!

Ni prijel za pero, ni jej pisal opravičevalnega pisma, preponosen je bil; ženska, ki tako malo pozna svojega zaročenca, ni vredna, da bi postala kdaj njegova žena. Jeza se je vzbudila v Miloševemu srcu in hotel je iztrgati iz srca vse spomine, ki so ga priklepali na tako drago mu bitje. Ne bodem se kleče plazil za njo, ne, nikoli, saj sem mož, ki ni zakrivil pred Bogom ničesar, se je rotil in hodil trdih korakov po sobi.

Mati se ga je bala, svojega otroka, tako strašen je bil.

Seasoma pa se je pomiril, a ni pisal Milki, še poizvedovati ni maral, kam da je bežala.

Seveda, iz poštne službe so ga odpustili, kljub temu, da je pred sodnijo dokazal, da ni kradel, ampak ravnal tako le prisiljen po družbinskih razmerah. Moral bi bil prositi milosti in za zopetni sprejem. A v tem oziru je bil ponosen kot malokdo. Predno bi bil prosil po nepotrebnem in se kleče plazil iz gole formalnosti rajši bi bil umrl gladi na cesti. In tovariši so mu prigovarjali in očitali trmo, toda on je vstrajal na zadržani poti ponosa, ni se pač mogel ponižati pod svoje prepričanje. Poštni službi se je odrekel zavselej.

Prosil je prijatelja odvetnika, naj ga vzame v pisarno, da bode imel svoj kruh za se in za mater. Pa prijatelj, ki se mu je smehljal kot poštnemu uradniku, je sedaj, ko je prišel prosit službe kot navaden pisar, zmigoval z ramami, češ, da ima sedaj že vse prenapolnjeno, pa naj le še počaka, čez par mesecev ga vzame on, ali kateri njegovih kolegov.

Zopet sami obeti in skrivno sumničenje, si je ponavljal Miloš in zapustil prijatelja v zavesti, da še tudi pred svetom ni popolnoma izbrisal in pozabljen

obrtnikov, ali so pa v popolnoma nezadostnem številu.

Onim koncesioniranim rokočelcem, ki v praksi zadostujejo vsem zahtevam, katere se stavijo nanje, ki pa vsled pomanjkanja potrebnih denarnih sredstev in neznanja nemškega jezika niso v stanu, da bi napravili v dosego koncesije potrebni izpit, se sicer nalaga obrtni davek, toda svoje obrti ne smejo in ne morejo izvrševati, ker jih vedno zasleduje politična oblast in orožništvo ter se jih zelo strogo kaznuje. Ker trpi na ta način cela dežela, osobito Sp. Štajer zelo občutno škodo, je dolžnost, da se temu odpomore.

Vsled tega stavijo podpisani sledeči predlog:

Visoka zbornica skleni:

„Deželnemu odboru se naroča, da sporazumno s c. kr. namestnijo nemudoma izvede sklep visokega deželnega zbora z dne 9. novembra 1908, zadevajoč po § 6 zakona z dne 26. decembra 1893, drž. zakona list štev. 193, dopuščene olajšave pri podelitvi koncesij za zidarsko, tesarsko, kamnoseško in studeniško obrt na deželi.“

G r a d e c. dne 11. oktobra 1913.

Slede podpisi.

Zmaga krščanskih socialcev na Dunaju.

Dunajski krščanski socialci beležijo sijajno in skoro nepričakovano zmago. Iz ljutega volilnega boja, ki se je bil včeraj v II. dunajskem okraju (Leopoldstadt) med kandidatom krščanskih socialcev dr. Matajem in kandidatom socialnih demokratov Elderschem, je izšel kot zmagovalac krščanski socialec dr. Mataja, ki je dobil 9015 glasov, med tem, ko je ostal njegov protikandidat z 8455 glasovi v manjšini. Mandat umorjenega socialdemokratskega poslanca Schuhmeierja je prešel v roke krščanskih socialcev. Okraj, ki je najbolj židovski in ki je veljal za precej sigurno socialdemokratsko posest, so si priborili krščanski socialci nazaj. Gotovo velik napredek in sijajen uspeh. Že izid glavne volitve dne 8. oktobra, v kateri je združil dr. Mataja na-se celih 7761 glasov nasproti 5943 glasovom Elderscha, je pomenjal moralno zmago krščanskih socialcev nad socialno demokracijo, ki je imela leta 1911 največ glasov. Včerajšnji dan je pa prinesel krščanskim socialcem faktično zmago. Z lepo večino nad pol tisoč glasov je

njegov greh, da se ga še boji in skuša ogniti vsakdo kot nevarnega tatu. Na druga odvetniška in pisarniška vrata ni maral več potirati, zadostovala mu je odklonitev — prijatelja.

II.

Miloš in mati sta živela borno in se nastanila zopet v podstrešni sobici; kajti sin ni bil več poštni uradnik, še pisar ne, ampak priprosti pleskarski pomočnik. Risal in slikal je že rad kot dijak in ravno to znanje je rešilo v dnevih usode njega in mater pogina.

Pleskarski mojster je spoznal hitro njegove zmožnosti in ga sprejel za prvega pomočnika. Kako zares mučno je bilo Milošu, ko je prvič oblekel ono platneno pleskarsko obleko in stopal po mestu za vozičkom, v katerem so bile naložene lestve in lončki za barve.

Vse ga je gledalo in kazalo za njim, kako da je trmast, sedaj pa uživa sad trme kot priprost delavec. Vendar Miloš se ni sramoval novega poklica, hotel je pokazati rojstnemu mestu, da si človek lahko služi kruh brez prošnje, milosti in drsanja po kolnih. Ni bežal iz rojstnega kraja, ni se skrival, čemu? Saj so ga spoznali za nedolžnega. Pleskarski kruh sicer ni bil tako sladek, kot poštni, pa bil je pošteno zaslužen z delom od zore do mraka.

Pust in čmeren je postal Miloš v novem poklicu. Odpovedal se je vsem prejšnjim prijateljem, pa saj kot priprost delavec tudi ni več spadal med nje, novih pa ni iskal. Edini prijatelj, s katerim je govoril in bil prijazen, bila mu je mati.

Kako pa je bilo z bratom, iz čegar ljubezni se je upropastil? (Toliko sta znala on in mati, da je napravil izpit in je koncipient pri nekem advokatu v Ljubljani. Toda ni pisal, ni se zahvalil, ko je prejel denar, še manj pa se je oglašil pozneje, ko je sedel brat v preiskovalnem zaporu. Sramoval se je brata on, ki mu je prav za prav vsilil na čelo neizbrisljivi pečat poverjenja.)

(Konec prih.)

PODLISTEK.

Iz ljubezni do brata.

(Spisal Januš Golec.)

(Dalje.)

Prva njegova pot iz sodne dvorane ni bila v gostilno, kamor so ga vabili tovariši, ampak na Milino stanovanje. Sam jej je hotel prinesti vest, da je nedolžen, da so ga oprostili pred sodnijo po postavi. Trkal je in trkal na vrata v vznemirjenem pričakovanju, a ni se pokazala ne dekla, ne Milka. Zvedel je še le od hišnika, da so se že pred 14 dnevi preselili od tod neznano kam.

Najhujše je potrla Miloša ta vest. Lahko bi bil stopal ponosno po ulicah kot človek, ki je otel svoje dobro ime, ki se ga blagruje in stavi kot vzor bratske ljubezni, a hodil je počasi in sklonjeno proti domu. Obsojalo ga je najdražje bitje — Milka.

Stopivši pred mater, jej je molče podal roko, a že njegov pogled jej je govoril, da je nedolžen in oprostjen. Ni ga mučila z nepotrebnim povpraševanjem, ponosno je uprla svoje materino oko v otroka, ki je ravnal tako iz rahločutnosti do nje in iz ljubezni do brata.

Miloš ni prosil matere ne jesti, ne piti, ampak je hlastno vprašal, če je kako pismo zanj.

Mati je umela otroka, zasolilo jej je oko, ko mu je podala pismo, pisano od poznate jej roke.

Tresoče ga je odprl, pisala ga je Milka. Bledel je; že prvi pogled na pisanje mu je govoril — obsodbo. Pismo je bilo brez nadpisa, krez sočutja, brez vere v njegovo nedolžnost, samo očitane in predbacivanje. Ni spravil samo sebe, ampak tudi njo in celo družino ob dobro ime. Bežati ste morali z materjo iz rojstnega kraja, ker so kazali tudi na njo in se ji posmihali kot zaročenki — tatinskega ženina. Ob koncu še niti ni pristavila pozdrava, ampak samo pusto, celo, dolgo ime.

zmagala krščanska misel nad rudečo in zlato internacionalo. nad socialdemokraško strahovlado s poleni in nad židovskim zlatim teletom.

Krščanski socialci so na to zmago lahko ponosni. Zdi se, da poraz leta 1911 ni bil zaman, da so se krščanski socialci takrat veliko naučili in hočejo svoje grehe sedaj temeljito popraviti. Če bi ne jadrali vedno bolj v nemško-radikalno vodovje, bi se tega preokreta odkrito veselili tudi mi. Zanimanje za izid volitve je bilo naravnost velikansko, ne le na Dunaju in po širni Avstriji, ampak tudi izven mej monarhije, saj se je šlo za zmago krščanstva nad protiverskim svobodomiselnostvom. Krščanski socialci so se spustili v volilni boj z vso energijo in velikim navdušenjem, socialna demokracija in freizin pa s terorizmom in kapitalom, toda zamanj je bil ves njihov napor in vse njihove žrtve, nad Leopoldovim mestom vihra zopet zmagonosna zastava velikega dr. Luegerja.

Volilni boj je bil zelo vroč. Če prav je bila na nogah cela dunajska policija, vendar je prišlo neprestano do spopadov med nasprotnimi agitatorji, ki so delali z vsemi silami. Po izidu volitve je prišlo do hrupnih demonstracij in le z največjo težavo se je posrečilo policiji, preprečiti grozne pretepe.

Deželni zbor štajerski.

V pondeljek in včeraj je imel naš deželni zbor zopet dve plenarni seji. Obe sta bili kratki in brez vsake posebne zanimivosti. Vse dosedanje seje so bile še več ali manj zgolj formalnega značaja. Prečitane vtoka: peticij, interpelacij, poročil, nujnih in drugih predlogov, ter njihovo odkazanje raznim odsekom, to je v glavnem delo, ki ga je izvršil plenum do sedaj. Glavno delo je bilo do sedaj v odsekih, kjer se je pripravilo razne zakonske načrte za zbornico. Danes in naslednje dni bodo prišli ti zakonski načrti pred plenum in tu smemo sedaj pričakovati daljših in zanimivejših razprav.

V pondeljek se je pričela seja ob 11 predpolne. V pričetku so se izvršile nekatere nadomestne volitve v odseke. Nato je sledilo odkazanje raznih poročil deželnega odbora odsekom. Pri odkazanju poročila o gospodinjstvi šoli v St. Juriju ob južni žel. kulturnemu odseku, je nastopil z nekakim obstrukcijskim govorom socialdemokrat Resel, ki je iz lahko umljivih razlogov — socialdemokrate ni namreč nihče nič vprašal — remonstriral proti sporazumu med Nemci in Slovenci. Odgovarjal mu je precej krepko deželni glavar grof Attems, na kar je bilo poročilo odkazano odseku. Pri odkazanju poročila o konvertiranju deželnih dolgov finančnemu odseku je govoril dr. Kukovec. Ker je skušal v svoj govor spraviti vse svoje liberalne križe in težave, ga je predsednik odločno pozval, naj se drži dnevnega reda. Njegova nadalnja izvajanja so bila taka, da je rekel plem. Kaan pri svojem odgovoru, da jih ne more smatrati resnim.

Ob pol eni uri je bila seja zaključena.

Včeraj se je pričela seja ob pol 11. uri. Razne peticije in interpelacije se odkažejo tozadevnim odsekom. Nato odgovarja deželni glavar na neko interpelacijo v zadevi južne železnice. Po odgovoru se razvije živahna pravilniška debata, v katero je posegel tudi dr. Korošec. Pri odkazanju poročila o meščanskih šolah, naučnemu odseku se je razvila precej živahna debata, v kateri je imel zopet glavno besedo socialdemokrat Resel. Govoril je, kakor je pač prišlo. Tako je trdil, da žalec ni „so stark slowenisch“, da bi bil sposoben za slovensko meščansko šolo. Dobro pa je označil celjsko nemštvo, ko je rekel na medklic poslanca Ozmeca, če bi naj bila slovenska meščanska šola v Celju: „Zakaj pa ne? Celjski meščani naj samo sklenejo, kakšni narodnosti pripadajo. Pri nobenem ni prav gotovo.“

Kmalu po Reslovem govoru je bil dnevni red izčrpan in po kratkem boju za dnevni red današnje seje je bila seja ob pol eni uri zaključena.

Današnja seja obeta biti zanimivejša. Na dnevnem redu je zakonski načrt o zvišanju naklade na pivo in načrt o draginjski dokladi učiteljstvu.

Poslanec Mešk je postavil predlog, da naj dovoli deželni zbor za zgradbo železnice Ljutomer—Ormož deželno subvencijo v znesku 300.000 K.

Poslanci dr. Benkovič, Terglav in Pišek so stavili predlog za ustanovitev rudarske šole v Trbovljah.

Poslanca dr. Benkovič in dr. Jankovič interpelirata namestnika radi pospešenja stavbe uradnega poslopja v Brežicah.

Poslanec Benkovič je vložil predlog, da se naj izplačajo zaostale cestne subvencije.

Meščanske šole.

Deželni odbor je predložil deželnemu zboru poročilo o ustanovitvi novih meščanskih šol in sicer v naslednjih krajih: Eggenberg, Ljubno, Rottenmann, Gradec desni breg, Gradec okolica, Maribor, Mürzzuschlag, Trbovlje, St. Jurij ob južni železnici, Žalec in Donawitz. Poročilo pravi:

Nekaj let sem se trudi cela vrsta mesij in trgov, doseči ustanovitev meščanskih šol. Že ta okolščina, kakor tudi vedno naraščajoči obisk že obstoječih, kaže, da je prebivalstvo s temi šolami za-

voljno in da odgovarjajo ti učni zavodi časovnim potrebam v veliki meri. Zahteva po meščanski šoli v Ljubnem je že stara in se zdi posebno opravičena zato, ker prebivalstvo v tem mestu zelo hitro narašča. Pri ustanovitvi meščanskih šol v Gradcu in Mariboru se prav ne gre za nič novega, temveč samo za osamosvojitve že obstoječih paralel pod lastnim vodstvom. Zahteve po ustanovitvi meščanskih šol v Rottenmannu, Mürzzuschlagu, Eggenbergu in Donawitzu ter slovenskih v Žalcu, Trbovljah in St. Juriju so po mnenju deželnega šolskega sveta upravičene in vpoštovanja vredne, ter bi bile gotovo zadostno obiskane. Z ozirom na lego posameznih krajev, ki prosijo za ustanovitev meščanske šole in z ozirom na število šolske mladine v dotičnem in bližnjih krajih smatra deželni odbor za potrebno, priporočiti ustanovitev meščanskih šol v Rottenmannu, Mürzzuschlagu in Žalcu.

Ob koncu poročila slede predlogi deželnega odbora za ustanovitev trirazredne deške meščanske šole v Ljubnem, Gradcu desni breg, Rottenmannu, Mürzzuschlagu in Žalcu ter deklinške v Mariboru. Kakor smo že poudarjali, je prevzela za ustanovitev meščanske šole v Žalcu glede na materialno stran vlada garancijo.

Politični pregled.

Zvišanje rekrutnega kontingenta.

Med avstrijsko in ogrsko vlado ter med vojno upravo so se vršila v poslednjem času pogajanja in dogovori, glasom katerih bo sedaj po dovršenem sporazumu predložen obojestranskim parlamentom nov vladni zakonski načrt, z zahtevo, da se zviša število rekrutov za armado, vojno mornarico in za obe dež. brambi za 31.300 mož. Od teh bo pripadlo na armado 16.500 mož, na vojno mornarico 1500 mož, na avstrijsko deželno brambo 7300 mož ter na ogrsko honved 6000 mož.

Nemško-češki spor.

Vlada je stranke, ki so bile zastopane v češkem deželnem zboru, povabila k novim češko-nemškim pravnim pogajanjem, ki se bodo vršila na Dunaju in bodo nekaka predpriprava za uradna pogajanja. Češki in nemški delegati pridejo že danes dne 15. t. m. na Dunaj. K pogajanjem niso bili povabljeni socialisti, ki niso zastopani v deželnem zboru češkem in nemške stranke so imele že sejo, da imenujejo svoje delegate. Pogajanja se pričnejo v petek na Dunaju in bo vlada najbrže že takoj pri prvi seji predložila svoj program za prava pogajanja, na kar predlože posamezne stranke svoje zahteve, posebno one, ki se tičejo imenovanja nadaljnjih delegatov za pravna pogajanja.

Angleško.

London, dne 13. oktobra. Ko sta se peljala v soboto angleški kralj in kraljica v Colosseum, je poskusilo več sufragetk demonstrirati in metati tiskovine v voz, s katerim sta se peljala kralj in kraljica. Policija je pa na sufragetke pazila in jih odstranila, nato je pa imela veliko dela, da jih je čuvala, ker je ogorčeno občinstvo hotelo sufragetke pobiti.

Angleški finančni minister lord Georges je na svojem shodu v Bedfordu razpravljajal o agrarnem vprašanju in izjavil, da je veleposestvo pravi sovražnik ljudskega razvoja. Zemlja se nahaja večidel v rokah privilegirane veleposestva, dočim je ljudstvo lačno po zemlji. Vlada bo napela sedaj, ko je rešena homerula, vse sile, da izvede radikalno agrarno reformo. Nekateri skušajo rešiti agrarno vprašanje tako, da bi vlada odkupila veleposestva, a ta proces bi po njegovem mnenju trajal predolgo, lahko 500 let. Zato bo morala vlada poseči po drugih sredstvih in obljublja ljudstvu, da toliko časa ne odneha, dokler ne bo angleška zemlja prosta.

Iz dežele smradu.

Budimpešta, 13. okt.

Zopet je buknila na dan smrdljiva afera. Finančni in politični krogi že dalje časa razpravljajo o vprašanju, ali bo dovoljena ustanovitev igralne banke na Margaretinem otoku v Pešti, ali ne. Za ustanovitev te banke je prosila namreč ogrska splošna prometna akcijska družba. Zatrjuje se, da grof Tisza nikakor noče privoliti v ustanovitev igralne banke. Imenovana družba je radi tega zelo oškodovana, ker je žrtvovala za koncesijo že poldrugi milijon kron vladni stranki za volilne svrhe.

Imenovana družba je sklenila namreč z bivšim ministrskim predsednikom dr. Lukacsem posebno pogodbo, v kateri se je Lukacs zavezal, da izposluje družbi koncesijo za imenovano banko, če izplača ta družba vladni stranki poldrugi milijon kron in potem še nekaterim odličnim osebam stranke po 500.000 kron. Družba je zahtevane svote v resnici tudi takoj izplačala. Ko je Lukacs vsled znane panamske atere moral demisijsirati, so ga takoj posetili trije člani predsedstva imenovane družbe, med njimi tudi predsednik, zet grofa Fejervarya, grof Karel Kornis, in so ga vprašali, če je vprašanje koncesije že rešeno. Lukacs je na to vprašanje odgovoril: „Jaz sem poskrbel za to, da bo moj naslednik grof Tisza, ki je bil že kot predsednik parlamenta informiran o tem, dobro uredil vso stvar in izpolnil moje obveznosti.“

Kmalu nato je odšel neki član imenovane družbe v tujino, da izda delnice za igralno banko in se je začel pogajati z nekim konzorcijem v Bruslju. Konzorcij se je glede koncesije takoj obrnil potem belgijskega poslanika na grofa Tiszo, ki pa je izjavil, da noče podeliti koncesije.

Sedaj je nastalo vprašanje, kdo bo povrnil vsa izplačila v znesku 3.000.000 K. Prizadeta ogrska akcijska družba omenjene svote še ni dobila nazaj in grozi sedaj, da vloži proti nekaterim članom ogrske vladne stranke tožbo za povračilo stroškov v skupnem znesku 4.000.000 K. Družba je imela namreč že tudi vsled adaptacije lokalitet za to novo banko velike stroške.

Urednik lista „Pesti Naplo“ je povprašal danes bivšega notranjega ministra Kristoffya, ki je tudi član imenovane družbe, za njegovo mnenje o celi aferi. Kristoffy je odgovoril: „Jaz sem član prizadete družbe in imam deset akcijskih. Ko je postalo vprašanje igralne banke aktualno, sem z dr. Lukacsem glede podelitve koncesije čisto enostavno barantljal, kajti kšeft je kšeft in če bi vlada koncesionirala igralno banko, bi bilo le kšeft. Tu namreč preneha vsaka morala!“

Razkritja o novih panamskih škandalih vzbujajo velikansko senzacijo.

Na Balkanu.

Srbija zahteva rektifikacijo albanske meje.

Belgrad, dne 13. oktobra. Kakor se zatrjuje, bo srbška vlada v najkrajšem času obvestila vse velevlasti, da je srbška armada zasedla več važnih točk v Albaniji sami, da tako prepreči eventualne nove vpade Albancev v Srbijo. Kakor se zatrjuje v dobro poučenih krogih, bo srbška vlada že v najkrajšem času predložila vele-kabinetom, po svojih poslanikih konkretne predloge glede rektifikacije albanske meje, ki je neobhodno potrebna.

Avtonomno gibanje v zahodni Traciji.

Dunaj, dne 13. oktobra. Avtonomno gibanje v zahodni Traciji je smatrati za končano. Odposlantstvo provizorične vlade v Gumuldzini, ki se je pogajalo z bolgarskimi delegati v Carigradu, je pripravljeno, se podvreči, če se zagotovi splošna amnestija. Bolgarski vladi se torej ne bo treba boriti s 70.000 oboroženimi vstaji v Gumuldzini.

Turško-bolgarski mir.

Bolgarsko-turški mirovni delegati so podpisali dodatni protokol o prisilnih ženitvah začetkom vojne med mohamedanci in nemohamedanci. Te ženitve se proglašajo za ničeve. Omožena dekleta in odpeljane žene se vrnejo k svojim.

Rumunska.

„Epoca“ poroča, da namerava Rumunska ustanoviti v anektiranem ozemlju nov šesti armadni kor, ki bo obstojal iz 9 pešpolkov po 2 bataljona.

Nagovor kralja Konstantina na častnike in moštvo.

Po paradi grške armade, ki se je vršila dne 11. t. m. pri Solunu, je nagovoril kralj Konstantin častnike s sledečimi besedami:

„Zaupam v vašo zvestobo in hrabrost, katero ste izkazali tekom zadnjih vojn. Po vaši zaslugi smo ostali gospodarji položaja na Balkanu. Prepričan pa sem, da boste doslej izkazane lastnosti ohranili in jih v slučaju, če bi bilo treba, vnovič spravili do veljave!“

Med vojaško parado je kralj Konstantin izdal na moštvo, častnike in podčastnike sledečo proklamacijo:

„Častniki! Podčastniki! Vojaki! Preteklo je že leto, odkar ste posegli po orožju, da branite z njim svojo čast in čast domovine. Tekom tega leta so se meje naše grške domovine nepričakovano razširile. Po vseh trudih in naporih zadnjega leta bi imeli sedaj popolno pravico, da uživamo mirno sadove svoje ga dela. Toda potrebno je, da si to, kar smo si osvojili, tudi zasiguramo. Upam, da ste me razumeli, in da boste proč od svojih ognjišč ohranili svojo zvestobo do domovine.“

Kralj Konstantin je bil povsod jako živahno aklamiran in je odpotoval dne 13. t. m. v notranjo Makedonijo, da nadzoruje tamkajšnje grške posadke.

Raznoterosti.

Iz učiteljske službe. Na dvorazredni mešani šoli v Olimju, šolski okraj Kozje, tretji plačilni razred, je oddati službo učitelja ali učiteljice; prošnje do dne 3. nov.

Iz politične službe. Okrajni tajnik v Slovenj-gradu, Stefan Blažič, je pomaknjen ad personam v 9. čin. razred drž. uradnikov.

20 let sekovski škof. Dne 20. oktobra t. l. poteče 20 let, odkar je bil sedanji graški knezoškof dr. Leopold Schuster posvečen za škofa. Dr. Schuster je v vrsti graških škofov 53.

Volitve v kranjski deželni zbor so že razpisane in sicer voli splošna volilna skupina dne 1. decembra, kmečke občine dne 9. decembra, mesta in trgi ter trgovska in obrtna zbornica dne 16. decembra, veleposestvo pa dne 22. decembra t. l.

Spremembe v zagrebškem kapitelju. „Slovenec“ poroča, da bo sedanji ravnatelj nadškofijske pisarne v Zagrebu, dr. Dominik Premuš, imenovan

za pomožnega škofa, a dr. Rittig in nadškofijski tajnik Janko Barle za častna kanonika. Zadnji bo imenovan tudi za ravnatelja nadškofijske pisarne, medtem ko je dr. Rittig postal tajnik nadškofa-koadjutorja. Na mesto dr. Rittiga bi prišel za urednika h „Katoliškemu Listu“ vseučilišni profesor dr. Barac, kateremu bi bil kak mlajši duhovnik dodeljen kakor sourednik.

Živinorejski tečaj. Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se vrši od dne 17. do dne 23. novembra t. l. tečaj za rejo živine.

Slov. dijaška zveza prosi, da se blagovolijo vsi dopisi tekom šolskega leta pošiljati na društvenega tajnika (Ivan Stanovnik, jurist, Dunaj, VIII., Lerchenfelderstrasse 62., III., T. 14).

Spremembe pri južni železnici. Ivan Brabenec, strojni nadkomisar v Trstu, je imenovan za šefa kurilnice v Trstu; v Spodnji Dravograd pride za šefa kurilnice adjunkt v Lienzu Julij Meitzen; Jos. Lauter, adjunkt v Zidanem mostu, je imenovan za sušefa kurilnice v Ljubljani; Gustav Jurman, strojni komisar, je premeščen iz Ljubljane v Mürzzuschlag; Jožef Felber, strojni komisar, je premeščen iz Beljaka v Ljubljano; Roman Rybar, strojni komisar, je imenovan za sušefa kurilnice v Beljaku; Teodor Vierthaler, strojni komisar v Mariboru, je premeščen na Dunaj; v Maribor pride na njegovo mesto Karol Schedl iz Lienza. — Vpokojen je Franc Herman, adjunkt v Mariboru, v delavnici južne železnice.

Ljubenzljiv pozdrav. Kot pozdrav pomladi se nam je zdel pozdrav, ki nam ga je prinesel poštni sel danes dopoldne. Sicer pošilja danes skozi okno našega uredništva solnce svoje zlate pozdrave, toda zunaj vije hladen veter: zima se bliža. Pa bi se ne razveselil, če Ti prinese poštni sel ličen zavoj in ko ga odpreš, se ti zasmeji nasproti mlad jablanov cvet. Kot vonj pomladi je zavelo po uredništvu. Sedaj v sredi mrzlega oktobra dva lepa jablanova cveta. Zares, izređen pojav. Poslala nam ju je v znak svoje naklonjenosti rodbina distriktnega zdravnika dr. J. Ipavica v St. Juriju ob južni železnici. Hvala prisrčna za nenavadni pomladni pozdrav na pragu ledene starke zime.

Pojd na luč! Ta ljubljanski vsklik se nehoti izvije človeku, če čita konec dr. Kukovečevega govora v „Slov. Narodu“ od ponedeljka. Radi šostanjske posojilnice noče liberalni general obširneje govoriti in pravi kot kako maziljeno veličanstvo: „... v tem oziru se sklicujemo na svojo podrobna izvajanja na zaupnem shodu obrtnikov v Rajhenburgu.“ (Dr. Kukovec je pred nekaj tedni v Rajhenburgu govoril.) Škoda, da nimamo na Štajerskem kakega Boltatuga Pepeta, ki bi to nekronano veličanstvo potegnil. Res „jeder Zoll ein König“, če rabi dr. Kukovec — pluralis maiestaticus.

Generalov jim manjka, je tožil informirani dr. Kukovec ob koncu svojega celjskega govora. Če bi si upali pripisati dr. Kukovec toliko duhovitosti, potem moramo reči, da je hotel dr. Kukovec potegniti sebe in vse zborovalce. Na shodu v Celju so bili razum enega dobrega ducata kmetov namreč sami liberalni generali, ali vsaj taki, ki bi radi generalovali. To je dr. Kukovec videl, pa je poredno vzdihnil: „Generalov nam manjka!“ Če bi se pa kak liberalni general in spe čutil žaljenega po tej Kukovečevi hudomušnosti, radi priznava tudi drugo možnost: da je dr. Kukovec v svoji otročji naivnosti res tako mislil, kot je govoril. De mortuis nil nisi bene...

„Štajerc“ je zakladnica njegove modrosti. Zadnjič smo vtrgali cvetko iz vrta Kukovečeve modrosti. Poročali smo, kako je dr. Kukovec trdil, da smo v zadnjem letu izgubili občini Leitersberg in Pohorje nad Hočami. Taka nevednost liberalnega generala nas je osupnila in razmišljali smo o tem. Prišli smo tudi do zaključka: Pri Leitersbergu — lapsus mentis, pri Pohorju — kristalnočisti vir ptujskega „Štajerca“. Radi Pohorja je bil namreč boj zelo — vroč! Naši možje so to domeno štajerčijanstva naskočili z vso silo in so spravili dosedanje mogočnjake v največje skripe. Z najhujšim naporom in z raznimi mahinacijami se je komaj posrečilo nemškutarjem s par glasovi večine še obdržati občino. „Štajerc“ je bil tega dvomljivega vspeha seveda zelo vesel in je širokoustno pisal o „štajerčijanski zmagi.“ In ob tem viru se je nasrkal svoje modrosti — liberalni general.

Neverjetno. Iz Celja nam pišejo: Lastnik hiše, v katero je v pravem pomenu besede stlačena naša nižja gimnazija, je dr. Kukovec. Ta se je baje že pred leti izrazil, da bo odpovedal glede te hiše državi najem, da jo tako prisili, oskrbeti za ta zavod primerneje prostore, kakor hitro preteče najemna doba. No, ta doba je nedavno potekla in požrtvovalni rodoljub, glavar Narodne stranke, deželni poslanec etc. etc., baje najemnine ne le ni odpovedal, marveč je sklenil pogodbo z državo še za celih deset let naprej! Res, država plačuje za te luknje „jako lepo svoto in se lastniku obrestuje stara hiša naravnost sijajno, ampak to pri možu, kakor je požrtvovalni in nesebični rodoljub dr. Kukovec, vendar ne more in ne sme biti povod, dati macehi državi naravnost pomoeč k tako klaverni oskrbi svoje pastork, naše nižje gimnazije. „Erklāret mir, Graf Oerindur...“!

Liberalni teroristi. Volitve v St. Juriju ob j. žel. so prinesle liberalcem težak poraz. Njihovi upi o zavojevanju te ponosne občine so sramotno pogoreli. Odtod njihova strupena jeza zlasti tudi na gospoda zdravnika dr. Ipavica. V včerajšnjem (dne 14.

t. m.) „Slov. Narodu“ mu groze z „osebnimi in rodbinskimi zadevami“, če se ne ukloni liberalnemu terorju. Na tako podlo lopovščino se nam zdi najprimernejši ta-le odgovor: Le korajžo, liberalci! Odgovora ne bomo ostali dolžni in prišli bomo z raznimi podkožolnimi tajnostmi in sličnimi nečednimi aferami. Tvarine dovolj.

Zmaga. Iz St. Janža na Vinski gori poročajo: Pri ponovnih občinskih volitvah dne 9. oktobra je na celi črti sijajno zmagala S. K. Z. Slava vrlim volilcem!

Angleška banka poviša obrestno mero. Zatrjuje se, da bo angleška banka s 16. oktobrom zvišala obrestno mero za 1% na 6%.

Verdijeva stoletnica. V petek je preteklo sto let, kar se je rodil v Italiji najznamenitejši italijanski komponist Josip Verdi. Njegova glasba pomeni za laško umetnost vrhunec, njegove opere so znane po celem svetu po svojih krasnih melodijah. Med najbolj znana njegova dela prištevamo opere: Nabuco, Rigoletto, Trovatore, Traviata, Aida itd.

Stajersko.

Maribor. Moški naraščaj mariborskega Orla je imel včeraj še le drugo telovadno uro in je prišlo že 83 dečkov, dasi smo pričakovali za drugo uro manjši obisk. Kakor je soditi, bo v kratkem naraslo število naraščaja na 120 članov, ker izmed 83 jih mnogo ni bilo iz najbližje okolice Maribora, t. j. Studencev, Pobrežja itd. Stariši! Pošljite radi svojo deco telovadit k mariborskemu Orlu, ker Orel je organizacija poštene, krščanske mladine in je kot tako društvo najvarnejše torišče za vašo mladež! — Orlice. Odelek Orlic v Mariboru ima začasno, dokler se telovadne ure ne uredijo, svojo telovadno uro ob četrtkih od 8. do 9. ure zvečer. Ta določba je seveda začasna in velja do preklica. Orlice, pridite množično! Na zdar!

Sv. Magdalena v Mariboru. V nedeljo, dne 19. oktobra, popoldne po večernicah, imamo zopet zborovanje Slovenske Straže v društveni sobi, Tržaška cesta štev. 15. Zaupniki, priporočajte povsod med znanci naše društvo in skrbite, da nas bo zbranih obilno število!

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ustanovni shod tukajšnje Dekliške zveze se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. Ob 7. uri zjutraj je sv. maša in pridiga našega priljubljenega organizatorja prečastitega gospoda dr. Hohnjeca. Popoldne po večernicah je v mežnariji shod po sledečem sporedu: govor gospoda dr. J. Hohnjeca, štiri deklamacije, govore članice Dekliške zveze, razprava o narodni noši. Dekleta, stariši, dekliske organizacije sosednih župnij in drugi prijatelji mladine, pridite!

Ormož. Trgatev v ormoško-ljutomerskih gorah je ta teden v najlepšem tiru. Kupci prihajajo od vseh strani in se je že mnogo mošta prodalo. Kljub temu ga je še vedno precej za dobiti. Vreme je še precej ugodno, samo hladno je že postal. Mošt ima od 16 do 20 stopinj.

Pušinci pri Ormožu. Tukajšnjemu našemu vrlému somišljeniku gospodu Kosajncu je umrl edini sin. Naše sožalje!

Sv. Trojica v Haložah. Ta teden se mudi tukaj komisija za odkup posestev za napeljavo železnice Ptuj-Rogatec. Vendar enkrat se bode uresničilo. — Vreme je zelo ugodno za trgatev.

Studenci pri Mariboru. V nedeljo popoldne ob 3. uri priredi naše izobraževalno društvo v prostorih gospoda Šauperla v Studencih veliko veselico z vinsko trgatevijo. Slovenci iz Studencev in okolice, pridite v obilnem številu!

Smolnik. (Strojni jermen ga je zgrabil.) Pri žagi tvrdke Erber in Lang na Smolniku je dne 9. t. m. zgrabil transmijski jermen delavca Jožefa Vrečkota tako silno, da mu je zdrobilo levo stegno. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Slov. Bistrica. (Ponemčevanje naše slovenske okoliške šole.) Kakor znano, so vsolane v našo okoliško šolo po pretežni večini slovenske občine in obiskujejo isto izključno slovenski otroci. Akoravno poučujejo na tej šoli že tri „nemške“ učne moči, se je zdelo okrajnemu šolskemu nadzorniku Dreflaku kljub temu še potrebno, pomožiti „nemško“ učiteljsko osebo je na ta način, da je okrajni šolski nadzornik na mesto bivšega učitelja Šorna imenoval za suplenta učitelja Dietnerja, ki je rodom Nemec in popolnoma nezmožen slovenskega jezika, ker se je istega baje privadil le za silo v kurzu. Slovensko ljudstvo, ki mora vzdrževati okoliško šolo, je nad tem protizakonitim postopanjem okrajnega šolskega nadzornika g. Dreflaka skrajno razburjeno in je vsled tega pričakovati, da seže v svrhu odvrnitve tega žaljivega napada na jezikovni značaj slovenske okoliške šole, po najhujšem sredstvu, to je po šolskem štrajku, ako bi šolski nadzornik Dreflak te nameravane krivice pravočasno ne popravil. Na slovenski šoli mora poučevati učiteljsvo, ki je zmožno v besedi in pisavi slovenskega jezika in ki vrhu tega čuti in misli slovensko! Zaradi tega pravimo in zahtevamo: Proč s ponemčevalnim sistemom na naši slovenski okoliški šoli, proč z Dietnerjem!

Petrovce. V nedeljo, dne 19. t. m., po službi božji, ob pol 8. uri, priredi S. K. Z. v Društvenem domu političen shod.

Zalec. Bitka pri Ternauerjevi hiši dne 2. okt. 1913. Ni bila ravno krvava, a usodepolna za prema-

ganega. Nekaj ostrih besed, klofute, laufsrit, namesto granat pa nekaj „šuftov“ in jutranje solnce je veselo gledalo, kako je bodoči veleposestnik Edi zginit v hišo svoje žene. V jeznem razočaranju se je vrnil brat Emerik proti kolodvoru, ker mu ni bilo dano, da bi poskusil, kako bi se prilegala tudi njegova pest — ne samo član — Edijevemu telesu.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Mesar Zamolo je bil včeraj pred mariborskim okrožnim sodiščem obsojen na štiri mesece in deset dni strogega zapora. Živijo „Štajerc“!

Ptuj. (S tiralicco ga iščejo.) Bivšega tovarnarja Jožefa Piricha v Ptuj, ki je bil eden stebrov tukajšnjega nemštva, išče sedaj mariborska okrožna sodnja s tiralicco. Zaradi sleparske krive je bil obsojen na tri mesece ječe, toda ječmenček mu ni dišal in jo je raje odkuril. Ptujski „Štajerc“ seveda o tem molči kot grob.

Ptuj. Kmetijsko bralno društvo v Krčevini pri Ptuj ima v nedeljo, dne 19. oktobra, popoldne po večernicah, svoj redni občni zbor v posojilniških lokalih (minoritski samostan).

Laporje. (Otrok utonil.) Dne 9. t. m., je prišla pet let stara hčerka zakonskih Jožefa in Marije Mastinšek v Laporju do neke mlake. Po nesreči je pa otrok padel v mlako in utonil.

Sv. Barbara v Haložah. Dne 8. t. m. zvečer je izbruhnil ogenj v viničariji posestnice in gostilničarke Marije Reicher pri Sv. Barbari v Haložah. Požar je uničil poslopje, stiskalnice in krmo. Škoda pa znaša čez 1000 K, ki je le deloma s 360 K pokrita.

Vransko. Tukaj so prišli na sled mazaču Tomažu Novaku iz Zajašovnika. Posrečilo se mu je, da je dolgo časa sleparil ljudi in jim izvajal denar za prazna in ničvredna zdravila, katera jim je dajal. A sedaj mu je menda odklenkalo. Zagovarjal se bo pa pred sodnijo.

Veržej. Društvo Marijanišče ima v nedeljo, 19. t. m., ob pol 3. uri popoldne, v tukajšnjem salezijanskem zavodu svoj občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo o triletnem delovanju društva, volitev novega odbora in slučajnosti. Z zborovanjem se združi predavanje dr. Kovačiča o potovanju po Italijanskem.

Brežice. Tukajšnja podružnica Slov. Straže ima svoj letošnji občni zbor v nedeljo, dne 19. t. m., popoldne po večernicah, v prostoru katoliškega slovenskega izobraževalnega društva. Poleg odborovih poročil in novih volitev obsega dnevni red govore, zadevajoč tudi člane „Svete vojske“, nadalje petje in šaljive prizore. Podružnični odbor vabi k obilni udeležbi!

Koroško.

Velikovec. Slovensko katoliško izobraževalno društvo „Lipa“ priredi v nedeljo dne 26. oktobra v Narodnem domu mesečno zborovanje. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Na sporedu je: govor častitega gospoda J. Zela, petje domačega pevskega zbora, tamburanje, pobiranje članarine in gledališka igra: „Fernando, strah Asturije“, ki se bo igrala prvokrat na Koroškem. Ob enem prosimo, da se točno udeležite, da lahko točno začnemo. Odbor.

Možica. Izobraževalno društvo „Peca“ ima v nedeljo, dne 19. oktobra, po sveti maši, zborovanje pri Zagmajstru.

„Die Geister, die ich rief, ...“ Dr. Steinwender je spisal nekaj člankov o reformi koroškega šolstva v „Tagespost.“ Zdjaj so pa nastopili vsi koroški nemški učitelji proti dr. Steinwenderjevemu „reformam“ in pravijo, da bi Steinwenderjeva šolska reforma koroškemu šolstvu neizmerno škodovala (unberechenbaren Schaden zufügen). Koroški „Lehrerbund“ bo te reformne predloge še študiral, toda že sedaj pravi, da so te reforme polne obžalovanja vrednega nazadnjaškega duha! Ubogi šolnik profesor Steinwender. Zdjaj ima hvaležnost učencev, ki so mu čez glavo zrasli!

Razgled po svetu.

Grozna eksplozija — 150 rudarjev mrtvih. — Včeraj, dne 14. t. m., zjutraj, se je zgodila v premogovniku „Universal“ pri Cardiffu na Angleškem neka grozna eksplozija. V rovu je bilo nad 700 rudarjev. Detonacija je bila tako silna, da so jo čutili v vseh sosednjih rovih obsežnega revirja; zdelo se je, kakor da bi bil potres. Vsled eksplozije je razneslo hišo za stroje na vse strani in velikanski kosi so ubili več oseb. Rešilno delo je bilo neznansko težavno, ker je bruhal rudarjem, ki so se udeležili rešilnega dela, gosti dim v obraz. Vsled eksplozije je še nastal požar, ki je bil največja nevarnost za one rudarje v jami, ki so še ostali živi. Ko se je po silnem trudu vendar le posrečilo, priti do onega kraja, kjer je eksplodiralo, so našli na prve, grozno razmrsane človeške žrtve. Proti poldnevu so izvlekli na dan 150 trupel in 327 živih rudarjev. Rešilna dela se nadaljujejo.

Listnica uredništva.

Slov. Bistrica. Poštarico Štingl naznajte na pošto ravnateljstvo.

Več dopisnikom: Prosimo potrpljenja! Pride v petkovi številki. Pozdrav!

Cerkveni lestenec (Luster)

za 28 sveč, pozlačen, dobro obranjen, se po ceni proda. Natančneje se izve v uredništvu. 199

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tebenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

Kdor ljubi dobro kavo,

uporablja kot pridatek pravi zagrebški : Franck : z kavinim mlinčkom.

Z njim pridobi kava mnogo na slastnem okusu ter fini vonjavi.

Njegova nadaljna dragocena prednost je velika izdatnost.

al em 45/25,648

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, Maribor, Brunngrasse 6, tik hotela „Mohr“,

prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, trgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Franjo Duchek

svečar in medicar v Mariboru Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščeni, namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna!

Nizke cene!

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

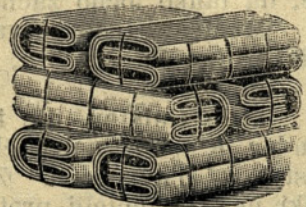
Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna!

Vzorci na razpolago!

A. VIHER

Koroška cesta 53 Maribor Hengasse 2 in 4

se priporoča v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdeluje portale in prevzame vsakovrstna popravila. Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Priporoča se Vam za nakup

Precizijske ure!

Lastna tovarna!

Rafael Salmič Celje Nar. dom

to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastoj in poštnine prosto. Svetovna tvrdka. Na tisoče zahval.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188

Štajerske slivovko

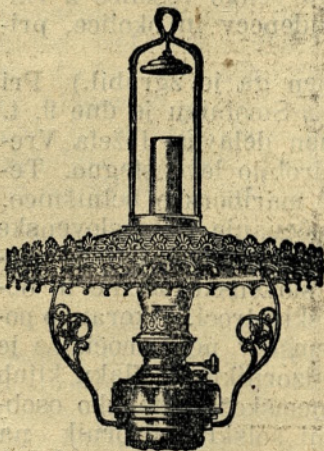
tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

Edina štajerska steklarska narodna trgovina Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju priporoča veleč. duhovščini svoj

modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Vedno svežo špecerijsko blago ter vsakovrstne

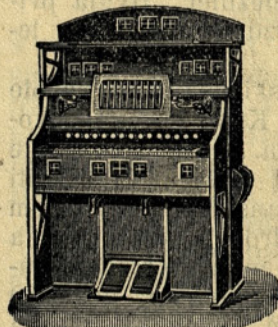
sveče za cerkve

ima v zalogi po najnižjih cenah in kupuje deželne pridelke

Franc Kolenc

trgovec

Celje - Narodni dom.

Josip Brandl,

izdelovatelj orgel

v Mariboru o. Dr.

izdeluje cerkvene orgle v vsaki velikosti zelo solidno delo. —

Prevzame uglasbo, popravilo in prestavbo starih orgel. — Izdeluje harmonije najboljše kakovosti evropskega in ameriškega sistema za cerkve, šole in zasebno rabo po nizki ceni.

Transponirharmonista z 28 akordi.

Proračuni in katalogi brezplačno in poštne prosto.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanične napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krošmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice, tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

00000